

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1988/57

KARAR NO : 1988/58

ÖZET : Askeri ve adli mahkemelere tâbi kişilerce bir suçun müştereken işlenmesi halinde, 353 sayılı Kanununun 12. maddesi uyarınca, suçun Askeri Ceza Kanununda yazılı olmayan bir suç olması durumunda davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.
1918 s.k. 27. md.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Baki Özay, Apdülkadir Happani, Mehmet Happani, Hasan Arslan, Niyazi Kekilli, Yusuf Aslan (Mehmet oğlu) Yusuf Aslan (Durmuş oğlu), Hannan Güler.

O L A Y : Hudut taburunda görevli er olan sanık Baki Özay ile diğer sivil sanıkların, 20-21/Temmuz/1988 tarihinde sınırdan 181.000 lira gümrük değerli kaçak eşya geçirerek toplu kaçakçılık suçu işledikleri iddiasıyla 1918 Sayılı Kanununun değişik 27/2-3-4 ve ayrıca sanık Baki Özay hakkında aynı Kanununun 27/son. maddesi ile tecziyeleri istemiyle Kilis C. Savcılığı'nın 9/9/1988 günlü, 388-87 sayılı iddianamesiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Kilis Ağır Ceza Mahkemesi : 7/10/1988 gününde, 1988/41-293 sayı ile; sanıklardan Baki Özayın asker olduğu ve atılı suçta sivil sanıklarla birlikte işlediği ileri sürülmesine göre, davanın askeri mahkemede görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi : 8/12/1988 gününde, 1988/1521 esas sayı ile; sanıklara atılı suçun askeri suçlardan olmadığı ve 353 sayılı Kanununun 12. maddesine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği kanısına varıldığını belirterek, 2247 sayılı Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

Dosya Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi Kıdemli Hakimliğinin 12/12/1988 gün, 1521 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Muammer Turan'ın Başkanlığı'nda, Adnan Hamzaoğulları, İhsan Özkaya, Casim Yılmaz, Yavuz T. Özgen, Ersin Eserol ve Duran Dinçerin katılmaları ile yaptığı 26/12/1988 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklar hakkında kaçakçılık suçundan ötürü 1918 sayılı Kaçakçı-

lığın men ve takibi hakkındaki Kanunun 27. maddesi uyarınca tecziyeleri iste-
miyle kamu davası açılmıştır.

Sanıklardan Baki Özay asker kişi, diğer sanıklar ise asker olmayan kişilerdir. 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 9. maddesinde asker kişilerin hangi suçlarına askeri mahkemelerde bakılabileceği ve aynı kanunun 11. maddesinde de asker olmayan kişilerin hangi eylemlerinden ötürü askeri mahkemelerde yargılanabilecekleri belirtildikten sonra 12. maddede askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde görevli mahkeme tayin ve tespit edilmiştir.

Davada asker ve sivil kişilerce işlendiği ileri sürülen bir kaçakçılık suçu sözkonusu olduğundan 353 sayılı Kanunun 12. maddesinin gözönünde tutulması içap eder.

Adı geçen maddede aynen "askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suç ise; sanıkların yargılanmaları askeri mahkemelere, eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı olmayan bir suç ise adliye mahkemelerine aittir" denilmektedir.

Kanun, müşterek işlenen suçlar yönünden sanıklara atılı suçun, Askeri Ceza Kanununda yazılı olması halinde askeri mahkemeyi ve aksi halde ise adliye mahkemesini görevli kılmaktadır. Sanıklara isnat olunan eylem 1918 sayılı Kaçakçılığın men ve takibine dair Kanunun 27. maddesine aykırılık suçuna ilişkin olup askeri suç kapsamına girmediğinden ve asker ve sivil kişiler tarafından müştereken işlendiği ileri sürülerek kamu davası açılmış olduğu cihetle davanın adli yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Kilis Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : .Anlaşmazlığın niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesinin başvurusunun kabulüne ve Kilis Ağır Ceza Mahkemesi'nin 7/10/1988 günlü, 1988/41-293 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 26/12/1988 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Muammer TURAN

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
İhsan Özkaya

Üye
Casim Yılmaz

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Ersin Eserol

Üye
Murat Dincer

Bu kararın gazete'de yayımı usulüdür.

Başkan